

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - "Έτος ΚΓ"
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1239

Γ' Κυριακή Νηστειῶν-Σταυροπροσκυνήσεως
26 Μαρτίου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγούστινος Ν. Καντιώτης

‘Ο σταυρὸς τοῦ πιστοῦ

ΜΙΛΗΣΑΜΕ ἄλλοτε, ἀγαπητοί μου, ἐπάνω νήσεως γιὰ τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ. Εἴπαμε, ὅτι ἀπέναντί του ἔχουμε μία Ἱερὰ ὑποχρέωσι. Ποιά ὑποχρέωσι; Μᾶς τὴν ὑπενθύμισε τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο· «“Οστις θέλει ὅπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ» (Μᾶρκ. 8,34). Έκτός, δηλαδή, ἀπὸ τὸ σταυρὸ ποὺ σήκωσε ὁ Χριστὸς μὲ τὶς ἀμαρτίες ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος, πρέπει κ' ἐμεῖς ὅλοι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, μεγάλοι καὶ μικροί, πλούσιοι καὶ φτωχοί, νὰ σηκώσουμε καθένας τὸ δικό του σταυρό. “Ἐτσι λέει ὁ Χριστός· «καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ».

Τί ἐννοεῖ ὁ Κύριος μὲ τὰ λόγια αὐτά; Ποιός εἶνε ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἴπαμε. “Ἄς δοῦμε τώρα ποιός εἶνε ὁ σταυρὸς τοῦ πιστοῦ.

Μερικοὶ παρεξήγησαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ «καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ», καὶ τί ἔκαναν· πῆραν δυὸ ξύλα, ἔφτειαξαν σταυρό, καὶ πάνω στὸ σταυρὸ καρφώθηκαν πραγματικά. “Ἐκαναν καλά; ἔρμήνευσαν σωστὰ τὸ χωρίο αὐτό;” Οχι! Τέτοιο πρᾶγμα δέ’ λέει ὁ Χριστός. ‘Ο σταυρὸς τοῦ Κυρίου εἶνε μοναδικὸς σταυρός. ‘Ο Χριστὸς σταυρώθηκε καὶ ἐξέπνευσε πάνω στὸ σταυρό, γιὰ νὰ λυτρώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ὀλόκληρη. “Απαξ προσεφέρθη ἡ θεία θυσία, ἡ ὁποία συνεχίζεται κάθε φορὰ διὰ τῆς θείας λειτουργίας, ἀρκεῖ αὐτὴ ἡ θυσία γιὰ νὰ σωθοῦν ὅλοι οἱ ἀνθρωποι. Ἐπομένως, γιὰ νὰ σωθῇ κάποιος, δὲν χρειάζεται τώρα νὰ σταυρώθῃ καὶ ὁ Ἰδιος.

‘Ἀλλ’ ἐνῷ τὸ χωρίο αὐτὸ δὲν λέει ὅτι πρέπει ὁ καθένας μας νὰ σταυρώθῃ ἐπάνω σ' ἔνα ξύλινο σταυρὸ ὅπως ὁ Χριστός, ἐννοεῖ ὅμως κάτι ἄλλο. Τί ἐννοεῖ; Τὸ «ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ» σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ σηκώσουμε καθένας τὸ σταυρὸ του.

Τί σημαίνει πιὸ συγκεκριμένα **αὐτό**, ὅτι πρέπει νὰ σηκώσουμε καθένας τὸ σταυρὸ του; **Σταυρὸς** ἐδῶ, καὶ γενικὰ στὴν ἀγία Γραφὴ καὶ τοὺς πατέρας, εἶνε κάτι ποὺ μᾶς ἐνοχλεῖ, κάτι ποὺ μᾶς στενοχωρεῖ, κάτι ποὺ μᾶς βασανίζει· κάτι ποὺ μᾶς κάνει νὰ πονοῦμε, ν' ἀναστενάζουμε, ν' ἀπελπιζώμεθα· κάτι ποὺ μᾶς φέρνει σὲ ἀδιέξοδο, ποὺ κάνει τὰ μάτια μας νὰ βουρκώνουν· κάτι ποὺ εἶνε γιὰ μᾶς πολὺ βαρύ. Κι ὅπως ὁ Χριστὸς ἐπάνω στὸ σταυρὸ εἶπε «Θεέ μου Θεέ μου, ίνατί με ἐγκατέλιπες;» (Ματθ. 27,46), ἔτσι καὶ στὴ ζωὴ κάθε ἀνθρώπου, οίουδήποτε χρώματος καὶ καταστάσεως, ἔρχονται στιγμὲς φοβερὲς καὶ τραγικές, θύελλα, τυφώνας, σφοδρὰ τρικυμία παθῶν καὶ κακιῶν, ἢ θλίψεων καὶ δοκιμασιῶν, ἢ ἀντιξοτήτων καὶ δυστυχημάτων, καὶ τότε κι αὐτὸς ἀποτείνεται πρὸς τὸν οὐράνιο Πατέρα καὶ λέει· «Θεέ μου Θεέ μου, ίνατί με ἐγκατέλιπες?». Ἰδού μὲ ποιά ἐννοια κάνουμε λόγο γιὰ σταυρὸ τοῦ πιστοῦ.

Πιὸ ἀναλυτικά. **Σταυρὸς εἶνε** ἡ **φτώχεια**. “Οποιος ἔζησε σὲ σπίτι μὲ στερήσεις, ποὺ τὸ βράδυ οἱ γονεῖς δὲν είχαν νὰ δώσουν ἔνα κομμάτι ψωμὶ στὰ παιδιά τους κι αὐτὰ κοιμοῦνταν νηστικά, αὐτὸς γνωρίζει τί σταυρὸς εἶνε ἡ φτώχεια. Σταυρὸς εἶνε ἡ **ἀρρώστια**, ποὺ ρίχνει τὸν ἀνθρωπὸ στὸ κρεβάτι, καὶ φάρμακο δὲν ὑπάρχει καὶ γιατρὸς δὲ’ μπορεῖ νὰ τὸν θεραπεύσῃ, ἀλλὰ καθηλωμένος ἐκεῖ πονεῖ κι ἀναστενάζει. Σταυρὸς εἶνε ἡ **ὅρφανια**, τὸ νὰ στερηθῇ τὸ παιδὶ ἀπὸ μικρὸ τὸν πατέρα ἢ τὴ μητέρα του καὶ νὰ κλαίῃ στὸ προσκέφαλό του. Σταυρὸς εἶνε καὶ ἡ **χηρεία**, τὸ νὰ χάσῃ ἡ γυναῖκα τὸν ἄντρα της ἢ ὁ ἄντρας τὴ γυναῖκα του καὶ νὰ μείνουν μόνοι. Σταυρὸς εἶνε τὰ **οἰκογενειακὰ δράματα** (ἀπιστίες συζύγων, ἀσωτίες παιδιῶν, διαζύγια ἀντρογύνων), τὰ ὅποια στὶς μέρες μας ἔχουν αὔξηθη. ”Αλλοτε

τὸ σπίτι καὶ ἡ οἰκογένεια ἦταν ἔνας μικρὸς παράδεισος· τώρα ἔγινε κόλασι. Ὁ οἰκογενειάρχης-σύζυγος βλέπει τὰ παιδιά νὰ μὴν ύπακούουν πλέον (τὸ στομάχι μόνο ἔχουν μέσα στὸ σπίτι, ἐνῷ τὴν καρδιά τους τὴν ἔχουν ἔξω)· βλέπει τὴ γυναῖκα του νὰ μὴν τὸν ἀγαπᾶ ἀλλὰ νὰ τὸν ἀπατᾷ. Τὸ ἵδιο καὶ ἡ σύζυγος-μάνα ἔχει τὰ παιδιὰ νὰ τὴν πικραίνουν καὶ τὸν ἄντρα τῆς νὰ τὴ βασανίζῃ καὶ τέλος νὰ τὴν ἐγκαταλείπῃ. Σταυρὸς εἶνε ὅλα αὐτὰ τὰ δράματα.

Σταυρὸς εἶνε ἡ διαβολὴ καὶ ἡ συκοφαντία· νὰ εἴσαι ἀθῷος, καὶ ν' ἀκοῦς κάτω ἀπὸ τὸν ὄχλο ὅπως ὁ Χριστός· «Σταύρωσον σταύρωσον αὐτὸν» (Λουκ. 23,21). Σταυρὸς εἶνε —ἀκόμη βαθύτερα— ὁ πνευματικὸς ἄγνωνας ποὺ κάνει ὁ Χριστιανὸς ἐναντίον τῆς σαρκός, τοῦ κόσμου, καὶ τοῦ διαβόλου. Σταυρὸς βαρὺς τέλος γιὰ ὄλους μας εἶνε οἱ τελευταῖες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας, ὁ θάνατος· καὶ πρέπει νὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸν νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ ποῦμε κ' ἐμεῖς σὰν τὸ ληστή· «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκ. 23,42).

* * *

Νά σταυροί· σταυροί, ποὺ ὁ καθένας μας πρέπει νὰ σηκώσῃ. Καὶ πῶς πρέπει νὰ δεχτοῦμε τὸ σταυρό; νὰ γογγύσουμε, νὰ βλαστημήσουμε, νὰ σφακελώσουμε τὰ ἄστρα, ν' ἀρνηθοῦμε τὸ Χριστό, νὰ καταφύγουμε στοὺς μάγους καὶ τὶς μάγισσες, ἥ μήπως νὰ αὐτοκτονήσουμε, "Οχι, ὅχι. Νά σηκώσουμε γενναῖα τὸ σταυρό μας. "Οπως ὁ Κύριος σήκωσε τὸ σταυρό του, ἔτσι καὶ ὁ καθένας πρέπει νὰ βαστάσῃ τὸ δικό του σταυρό. Καὶ ἄλλοι μὲν σταυρὸὶ εἶνε μικροί, ἄλλοι εἶνε μεγάλοι, ἄλλὰ κανένας σταυρὸς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὸ ὑψος καὶ τὸ μέγεθος καὶ τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ ποὺ σήκωσε ὁ Κύριος. Μπροστά, ναὶ μπροστά, προχωρεῖ ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου· πίσω ἀκολουθοῦν μυριάδες σταυροί. Καὶ γονατίζουν οἱ μικροὶ ἐσταυρωμένοι καὶ λένε στὸ μεγάλο Ἐσταυρωμένο· Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν!

Τὸ χρέος μας ἀπέναντι στὸ σταύρὸ τοῦ Χριστοῦ εἶνε διπλό. Πρῶτον, νὰ μὴν ἀκούγεται ἀπὸ τὰ χείλη κανενὸς οὕτε ἡ παραμικρὰ προσβολὴ καὶ ὑθρις ἐναντίον τοῦ σταυροῦ· κανένας νὰ μὴ βλαστημά τὸ σταυρό. Ἀντιθέτως, νὰ αἰσθανώμεθα βαθὺ αἰσθημα εὐγνωμοσύνης στὸν Ἐσταυρωμένο· νὰ δακρύζουμε ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ Λυτρωτοῦ μας, καὶ προπαντὸς νὰ προσπαθοῦμε νὰ ῥυθμίζουμε τὴ ζωή μας κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ σταυροῦ, ποὺ συμβολίζει ὅ,τι ὑψηλότερο ὑπάρχει στὸν κόσμο.

Τὸ δεύτερο χρέος μας εἶνε, νὰ κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ κανονικά. Αὐτὸς εἶνε γνώ-

ρισμα ὄρθιοδόξου Χριστιανοῦ. Οἱ χιλιασταὶ μισοῦν τὸ σταυρὸ καὶ δὲν κάνουν σταυρό. Σὲ μιὰ πόλι τῆς Ἑλλάδος κάποια παιδιὰ πῆγαν τὴν νύχτα στὸ σπίτι ἐνὸς χιλιαστοῦ καὶ χάραξαν στὴν πόρτα μὲ χρῶμα ἔνα σταυρό. Τὸ πρωΐ ὁ χιλιαστὴς λύσσαξ ἄμα εἶδε τὸ σταυρό. Προσπάθησε νὰ τὸν σβήσῃ, δὲ μπόρεσε, καὶ τέλος ἐκαψε τὴν πόρτα! Τόσο μῆσος ἔχουν αὐτοὶ ἐναντίον τοῦ σταυροῦ. Ἐμεῖς λοιπὸν οἱ ὄρθιοδοξοὶ μὴ ντρεπώμεθα νὰ κάνουμε τὸ σταυρό μας. Ὁ Χριστὸς δὲ ντράπηκε νὰ ύψωθῇ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ γυμνός, ὄλογυμνος, ὅπως τὸν γέννησε ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, κ' ἐμεῖς ντρεπόμεθα, δυστυχῶς, νὰ κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Βλέπει κανεὶς Χριστιανοὺς νὰ κάνουν τὸ σταυρό τους, καὶ νομίζει ὅτι παίζουν μαντολίνο. Παρατηρήστε καὶ τοὺς ἐπισήμους στὶς δοξολογίες μεγάλων ἔορτῶν· ντρέπονται νὰ κάνουν τὸ σταυρό τους. Αὐτὸς εἶνε μιὰ προδοσία.

Κάνε κανονικὰ τὸ σταυρό σου. Τὸ εἶπα καὶ δὲν παύω νὰ τὸ τονίζω. Ὁ κανονικὸς σταυρὸς εἶνε νὰ ἐνώσῃς τὰ τρία δάχτυλά σου. "Ἐτσι φανερώνεις ἀμέσως σὲ ποιό θρήσκευμα εἰσαι· πιστεύεις στὴν ἀγία Τριάδα, Πατέρα Υἱὸν καὶ ἄγιον Πνεῦμα – ἀγία Τριάς, ἐλέησον τὸν κόσμο κ' ἐμένα τὸν ἀμαρτωλό. Μετὰ ὑψώνεις τὰ τρία δάχτυλά σου ἐπάνω στὴν κορυφή, στὸ μέτωπό σου. Τί σημαίνει αὐτό; ὅπως ὁ ἀετὸς ἀπὸ πολὺ ψηλὰ κατεβαίνει καὶ κάθεται ἐπάνω στὸ βράχο, ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὰ ὑψη τοῦ οὐρανοῦ —δὲν εἶνε φέμα, εἶνε βασικὴ ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας—, κατέβηκε ἐδῶ στὴ γῆ καὶ σαρκώθηκε. Γι' αὐτὸς ἐν συνεχείᾳ κατεβάζουμε τὸ χέρι στὴν κοιλιά. Χριστέ, τοῦ λέμε, σ' εὔχαριστοῦμε ποὺ ἡρθες ἀπὸ τὰ οὐράνια καὶ πῆρες σάρκα ἀπὸ τὰ πάναγνα αἷμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Μετὰ φέρνουμε τὸ χέρι, στὸν δεξιὸ ὄμο· ἔτσι ἐνθυμούμεθα τὸν εὐγνώμονα ληστή, ποὺ ἀπὸ τὸ σταυρό του εἶπε «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκ. 23,42). Κι ὅταν τέλος τὸ φέρουμε στὸν ἀριστερὸ ὄμο τοῦ λέμε· Μὴ μὲ βάλῃς, Χριστέ, μὲ τὰ ἐρίφια στὴν κόλασι. Αὐτὰ τὰ νοήματα περιέχει ὁ σταυρός, τὸν ὅποιο καὶ ὁ πιὸ ἀγράμματος Χριστιανὸς μπορεῖ νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ τὸν κάνῃ μὲ συναίσθησι.

* * *

Ἄδερφια μου, ἄς ἀγαπήσουμε τὸ σταυρό μας. Ὁπως ὁ Χριστός μας διὰ τοῦ σταυροῦ ἔφθασε στὴν ἀνάστασι, ἔτσι κ' ἐμεῖς, φέροντας τὸ σταυρὸ στὸν ὄμο, ἔχουμε ἐλπίδα νὰ εἰσέλθουμε στὴ βασιλείᾳ του· ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αύγουστίνος